

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Re pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravišтво (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 166.

V Ljubljani, v torek 23. julija 1889.

Letnik XVII.

Resen opomin.

Dovolj je besedičenja in prepira, dovolj javnega škandala, in danes hočemo govoriti zadnjo besedo o stvari, ki v tako temni luči kaže časopisje neke stranke.

Ko bi se bila razpočila bomba na javnem trgu, — recimo: pred spomenikom Vodnikovim, — bili bi takoj vedeli označiti tak čin ali kot zlovoljen, ali pa segajoč do skrajne meje fanatizma. Toda če se v slovenskem dnevniku z neko časnikarsko resnobo, kakor je sicer v tem listu ne opažamo, razkrivajo besede in pogovori dveh velikih dostojanstvenikov kot dokazana resnica, takoj drugi dan pa vse to dementuje, pač ne vémo, kateri izraz bi rabili za tako lahkomišno početje. Kompetentna in najkompetentnejša oseba prekliče neresnično poročilo ter pojasni stvar; vse zama! Kot „deus ex machina“ pride na bojišče mož z Dolenjskega, ki naj bi bil najkompetentnejši ekseget dotičnega prizora v palači justičnega ministra. To je vendar preveč poguma, tako grešiti na potrpežljivost in popustljivost čitateljev, na prizanesljivost celega slovenskega naroda. Najprvo toliko smodnika, da je bilo vse v oblakih dima; sedaj pa tako grozen obrat.

Tako daleč smo torej prišli. Državnih poslancev zasobni pogovori morajo pomagati izzivati višje dostojanstvenike. Mi bi se sicer več ne pečali s to stvarjo, ki je, žal, za nas Slovence kompromitovalna v največji meri, ko ne bi trebalo uvaževati posledic. Kratko rečeno: škodovalo nam bode na zgornji in spodaj.

Ne bodemo pretresali in presojali, je li bilo umestno ali ne, da se je dotičnih dveh poslancev pogovor porabil v javnosti, in kako sta bila sprejeta. Da sta gospoda svojim očjim prijateljem razkrila namen svojega pohoda in tudi besede, ki sta jih slišala in govorila, to je pač naravno in o tem ne besede! Ali vprašati smemo, je li politično in modro, najprvo v javnih listih razkladati ta „procès verbal“, dokler niso zashšani svedoki?! Kaj pa

poreče na vse te žalostne spletke ekscelencija justični minister, ko vidi, kako neopravičeno pretvarjajo in zlorabijo resnico? S kakšnim obrazom bode pač v bodoče sprejemal slovenske državne poslance, ko se je prepričal, kako nepredvidni časnikarji uporabljajo neistinita poročila?

Prišel bode morda dan — in takih je za nas Slovence veliko, — ko bode nujno potrebno potrskati na vrata tega ali onega ministra, in kaj bodo naši poslanci dosegli, kako bodo sprejeti, ako se skaže, da žurnalistika za strankarske prepire uporablja pogovore, katere je vjela na preži za krčmarjevo mizo? Kaj bode storil v prihodnje gospod knezoškof, ko bi se mu še kdaj ponudila prilika, pogovarjati se z vladnimi zastopniki o tej ali drugi domači razmeri?

Konstatujemo danes še jedenkrat izjavo višjega pastirja, ki je trdil, da je zapustil dvorano justičnega ministra z zavestjo, da ni ničesa govoril proti pravičnim zahtevam našim, marveč da je zanje govoril. Konstatujemo tudi, da knezoškof ljubljanski ne stoji na stališčih državnih poslancev, od katerih moramo zahtevati, da se potezajo za naše interese, kjer in kolikor morejo. Pred očmi moramo imeti, da cerkveni dostojanstveniki niso odposlanci ljudstva, temveč da imajo v prvi vrsti druge dolžnosti, delovati v drugem krogu. To pa tudi vémo, da glas vladike na pravem mestu in o pravem času več zaleže, kakor še tako blagoglasno zveneče tirade kakega frazista na shodu volilcev. Kaj pa dosežemo, če si s strastnim izzivanjem odtujimo naklonjenost dostojanstvenikov, ki se ne menjajo z vlado, marveč ostanejo v svoji službi za čas svojega življenja? Ali je to realna politika slovenska? Kolikokrat se je povdarjalo, da Slovenci, katerih je številno primeroma tako malo, ne smemo odtujiti si niti jednega svojceva! In sedaj tak naval! Kdo je za to odgovoren?

In če „ima slovenski narod pravico, da to izvé, naj pisarijo židovski listi potem, kar hočejo“, kakor trdi najstarejši dnevnik, zakaj pa se ni jeden njegovih duševnih rednikov potrudil h g. knezoškofu,

kjer bi bil zvedel golo resnico? Ali morda misli gospôda, da mora vsakdo iti k „raportu“ v „Narodno Tiskarno“?

Prav tako žalostno bode vplival na spodaj, na maso narodovo, ta časnikarski manever, ako se ti žalostni izgrede v bodoče ponavljajo. Narod naš je veren, rad je verjel doslej, dostikrat še prerad, slabim časnikom. Če pa se v prihodnosti pokaže, kako se trudijo nekaterniki le iz osobne mrznje s kolom udrihati po možeh, ki so nedolžni, katerih veljava je vkoreninjena v krvi in življenju naroda, potem se bode zgodil preobrat, kakoršnega si Slovenci ne smemo in ne moremo želeli. Ali hočete, da pride ljudstvo v oblast narodnim demagogom? Upajmo, da se to nikdar ne zgodi, najboljši možje se bodo ustavili korupciji in demoralizaciji naroda. Zato pa jim je tudi sveta dolžnost, da se z vsemi silami protivijo pojavom, kakoršni so bili zadnje dni. S strastmi se ne vladajo in ne vzgojujejo narodi, in javno mnenje, oprto na zaslepljeno domišljijo, nima prihodnosti. Odločno bodemo obsojali tiste, ki trosijo med narod dvome in omahljivost. „Cavete consules!“

Mladoslavenski kvas.

II.

Ljudje so se dali tu in tam preslepiti z ničevimi obljubami, a skoro se bodo streznili. Vedno ne zmaguje strastna ideja, nepremišljena prenapetost. Tudi v hudih borbah ste premišljenost in zmernost kreposti rednih mož. A teh kreposti pogrešamo pri voditeljih nasprotne nam frakcije. Čuda ni, da se je dalo ljudstvo preslepiti. Da kmetijstvo in zlasti rokodelstvo propada, to vé vsakdo; in potopljujejo se steguje roke po bilki slame. Mladoslavenska frakcija pa jim je podajala celo ladijo — obljub, in toneči obrtniki so zlezli na to ladijo.

Vprašanje pa je, ni li ta ladija z vsemi obljubami iz papirja najstarejšega dnevnika, ali se ne bode utopila vsled teže obljub s tonečimi vred? Li-

LISTEK.

Pred sto leti.

(Dalje)

Se huje bilo je 13. julija. Tedaj že ni bilo nobenega reda in strahu več. Vsak je gledal le ná-se, vsak skrbel je le zá-se. Prodajalnice so ostale zaprte, obrtniki so pustili delo, izvzemši kovače, ki so sulice kovali, po 50.000 v 36 urah. Pariz je bil živa podoba razdivjanega morja, kjer je vzbujeni vihar strasti dvignil duhove, katere sta do tedaj brzdala red in postava. Ne sveto navdušenje za prostost, temveč besnost po prostosti šinila je vsakemu in vsem v možgane, vladal jih je pa grozen strah. Vsakdo mislil si je, da se mora oborožiti, naj velja kar hoče. Tako je nastala umetno zanejena razburjenost, ki je vsled jako pustolovskih popisov strašnih dogodkov čedalje huje naraščala. Ker je orožja bilo treba, jeli so ga iskati po hišah. Da so preiskovatelji po zasobnih stanovanjih ob takih prilikah vse pobrali, če tudi ni imelo z orožjem niti najmanjše podobe, mi že smete verjeti. Dosti ljubše nego orožje bilo jim je zlato, srebro, živež in vino; kar vse so jemali, kar je bilo kaj vredno. Orožje,

kar se ga je na ta način nabralo, prišlo je večinoma potepuhom in raztrganim postopačem v roke, in Pariz je bil kar h krati jama razbojniška v pravem pomenu besede. Nihče ni bil več na ulicah varen. Taka druhal pridivjala je nad poboljševalni zavod sv. Lazarja, kjer je uničila vse knjige, slike in zbirko prirodozlovske; pohištvo je potrla, razbila in skozi okna pometala, žito in ostali živež pa s saboj vzela. Drugi drli so v klet, kjer so vinskim sodom v svoji nestrpnosti kar dna izbijali, da so se v razpuščenem vinu v pravem pomenu besede kar valjali in konečno tudi res pijani kot muhe — potonili. Čez nekaj dni našli so ondi trideset oseb moških in ženskih v vinu utopljenih. Te je pravični Bog takoj na mestu hudodelstva prijel in s sveta poklical.

Na glave najbolj čislanih meščanov, ki so bili kralju udani, razpisali so prekucni velike denarne nagrade, češ, to so pravi sovražniki države in javnega reda, poulična sodrga trgala je pa med tem brez vsake kazni gopem zlate uhane iz ušes in rezala srebrne in zlate zapone od čevljic. Na novo ustanovljena narodna straža je le z veliko težavo zaprečila, da niso po Parizu z nova pričeli pleniti. Dne 14. julija naskočila je druhal palačo pohablencev (Invalidenhôtel), kjer se je polastila ondi shranjenih pušk in topov, nato pa odrinila proti bastili. To

je bilo staro trdnjavsko zidovje iz 14. stoletja, kamor so tedaj jetnike zapirali. Zidovje samo na sebi je bilo pač tako trdno — bilo je namreč po 30 čevljev debelo — da bi se nikakor ne bila trdnjava morala podati, če bi se bila o pravem času zadostno z živžem preskrbela in pa potrebno število vojakov imela. Tako pa ni bilo ne tega ne onega, in poveljnik de Launay, ki je bil med branitelji sam največja šalobarda, z vojniki vred ni imel poguma braniti se proti razcapani druhalu! Trdnjava se je po kratkem boju podala. Joj, to je bilo veselje med zaslepljeno, sedaj zmagujočo druhalijo, ko ji je prišla bastila v pest. Odslej smatrala se je za gospodarja v Parizu, kajti bastila, ki je bila v njenih rokah, zdel se ji je najgroznejši kraj v celem kraljestvu, kjer je kraljeva svojevoljnost z zaprtimi postopala, kakor se jej je ljubilo. Le hitro torej po ječah, da vidimo, kake žrtve te svojevoljnosti ondi najdemo, morda celo na gnili slami od mrčesa natečete. Ječ in jetnikov so res mnogo našli, o kakih zlorabljenih žrtvah se pa nič ne vé, da bi se jih bilo kaj dobilo. Toda kaj to! „Bastila je naša in mi gospodarji!“ kričala je druhal in pri tem je ostalo. Druhal pričela je moriti. Jeden najprvih, v čegar krvi si je ohladila svojo jezo, je bil pariški župan de Flesselles, več drugih ji je komaj ušlo. Na

beralizem s svojimi načeli uničuje kmetijstvo in rokodelstvo — oba pa se ga poprijemljeta kot rešitelja! Ali je program mladoslovenske frakcije v politični kuhinji najstarejšega dnevnika kaj drugega, nego cvet politične liberalnosti v verskem oziru? Pregarjani, trpinčeni kmet in rokodelci zatekajo se v naročaj svojega tlačitelja, nadejajo se pri njem obrambe in zavetja? Ni li to ironija?

Frakcija ta se raduje, toda kako dolgo? Že sedaj, ako prav opazujemo, tvorite se med njimi dve stranki: „mladih“ in dvakrat „mladih“; naravnost rečemo, da bodo skoro med njimi navstali spori, ki bodo to frakcijo uničili. Kjer ni jasnega programa, temveč samovoljnost vodnikov, ondi ni edinosti in složnosti.

Husiti, na katere se Mladočehi — duševni bratje naših „mladih“ in njihovega glasila — vedno sklicujejo in jih kličejo na pomoč, so tem besedam jasen dokaz. Potrdil nam bode celó najnovejši deželni poslanec za stolno mesto, ker je v češki zgodovini menda dobro podkovan. Ovladali so tedaj tudi oni za nekaj časa narod! Zmagovali so tako dolgo, da so se konečno sami med seboj sprli. Razdvojili so se torej v Taborite in Sirotke in se uničevali dotlej, da se je Jurij Podčbrad uprl takemu počenjanju, videč, da po tem potu narod ne pride daleč. Bitva pri Lipanah je bila krvava in usodna. In kaj bi rekli o kmetski vstaji 1515. leta pri nas na Kranjskem?

Sličen boj se je bojeval pred tedni med nami; ne s cepci in sulicami, kopjem in mečem, a toliko huje s peresom, in ta nečastni boj provzročuje več zla v narodu, nego krvavi. Narod zgublja spoštovanje in ugled pri drugih narodih in sorodnih bratih, politično postaja nenraven, zbezan, in slepe strasti se netijo in podpihujejo med njim.

In največ ima na vesti najstarejši dnevnik. Ko bode poznejši zgodovinar pisal zgodovino slovensko, pač ne bode te dobe prištel med najsrečnejše in zlate, temveč imenoval jo bode: dobo narodnega propada na Kranjskem.

Stališče naše nasproti mladoslovenskim naporom in težnjam ostane i nadalje nepremenjeno. Povdarjali bodemo vedno, da njihova politika ne more narodu koristiti, akoravno pripoznamo dobro voljo posameznih mož med njimi. Toda v očigled izjavam zadnjih dnuj svetujemo svojim somišljenikom — previdnost. Kar se je zadnje dni dogajalo in pisarilo, moralo je tako priti. Vzduh je bil nasičen z elektriko, ki se je morala osuti na glave nasprotnikov. Oblaki se bodo razvlekli in dihali bomo prostje v očiščenem zraku.

Zadnji dogodki so pokazali, da je naše ljudstvo pristopno in se hitro ogreje za razne vtise. Žalostni narodno-gospodarski položaj in rastoči davki, žrtve v denarji in krvi, razširjajo nezadovoljnost med ljudstvom, ki vsled tega rado posluša nemirne življe. V taki dobi ima skušnjavec lahko igro! Ravno pri nas torej velja, kakor Nemec pravi, tudi po volitvah: „Nur ruhig Blut!“

Naloga nam bodi, da mirimo politične kontraste in družimo krščanskim načelom. Zoper tendencije mladoslovenske frakcije, dokler se bode držala gésla

njegovo mesto stopil je glasoviti Bailly, preširni Lafayette prevzel je pa poveljništvo narodne straže. Nato je nastal nekaj dni mir in celó kralj je prišel v Pariz, da bi ohranil mir. Le plemstvo je jelo Parizu hrbet obračati in bežati na vse kraje, kamor je komu bolje kazalo.

Kakor v Parizu, prav tako bilo je tudi po deželi. Povsod vsilil se je bil že največji nered, kar si ga le misliti morete, in ne bom lagal, če rečem, da se je za to v Parizu na vso moč skrbelo. Vlada je imela takorekoč roke zvezane, kralj nobene moči in veljave več, intendantje (upravitelji) morali so bežati, uradniki delati, kar so prekucuhi zahtevali, da niso bili tepeni ali umorjeni. Orožnike so po celi državi odpravili, vojaki se za državne uradnike niti brigali niso, kadar so jih klicali na pomoč, in meščanje — no, ti so bili veseli, če so se mogli sami kolikor moč prikrivati. Zdivjana druhal je bila gospodar, kaj hočete torej še več?

Najbolj so se pa nekateri poslanci — večinoma jezični dohtarji — obnesli. Le-ti poštenjaki pošiljali so v svoje volilne okraje iz Pariza lažnjiva, da, do celega izmišljena sporočila, s katerimi so ljudstveno razdraženost, kar se je le dalo, netili. Pisali so namreč, da hoče plemstvo narodni zbor razrušiti, kralja pa zadaviti, da je kralj vsled tega ukazal vse

Gambettovega: Klerikalizem je neprijatelj naroda, — moramo se i nadalje vstrajno bojevati z enakim orožjem. poleg tega pa narod poučevati in ga voditi po pravem potu.

Nov kvas razriva narod slovenski, kvas mladoslovenskega liberalizma, in tu je treba dati času — čas!

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. julija.

Notranje dežele.

Pruski poslanik pri papeževem Stolu, baron Schlözer, bo jutri zvečer došel iz Rima na Dunaj. Ob enem ž njim se bo nuncij nadškof Galimberti in Breitenfartha z vsem oobstvom papeževе nunciature povrnil na Dunaj.

Štrajk na Štajerskem se je zmanjšal. Rudarji pri Drasche-ju so zopet pričeli delati, ker se jim je obljubilo zvišanje plače. Vsi delavci v premogarskem okraji Köflach-Voitsberg so prenehali štrajkovati ter so se brez izjeme odpeljali v premogokope. Pač pa še rabuka večina delavcev v rudnikih planinske montanne družbe okoli Ljubnega. Vojaki še niso odšli v svoje posadke ter bodo bajè v nemirnih krajih ostali najmanj do začetka prihodnjega meseca.

Ogerski trgovinski minister Baross je v 5. dan oktobra sklical enketo zastopnikov vseh trgovskih in obrtnih zborno; razpravljala se bodo pri enketi razna narodno-gospodarska vprašanja.

Vnanje države.

Z odpotovanjem papeža Leona XIII. se nikdo ne bavi tako temeljito, kakor ravno italijansko liberalno časopisje. Zadnji tajni konzistorij je bil tem listom trn v peti, ker niso mogli ničesa zvedeti, kaj se je v njem razpravljalo. Sedaj neprestano in jako predržno razmotrivajo to zadevo, češ, bodemo že izzvali Vatikanu bližnje kroge, da bodo oporekali, preklicavali in prišli z resnico na dan. Ta želja pa se jim noče izpolniti in to je glasno razjarilo posebno „Riforma“, Crispijevo glasilo. Piše namreč: „Ko bi papež odpotoval, storil bi to z namenom, da bi proizval vojsko zoper Italijo ter se kot zmagovalci povrnil na razvaline domovine in njene edinosti. Težko, da bo kaka sila prevzela ta nalog. Celó ko bi se z drugim navideznim vzrokom provzročila vojska, bil bi njen prvotni namen ravno takó očitven, vojska taka pa je po mnenju vsega civilizovanega sveta nepoštena in moralno pogubonosna celó v slučaju zmage. Vzbudila bi mej italijanskim duhovništvom razkolništvo in večina italijanskih katoličanov bi ločila stvar vere od zadev papeštva. Papež bi torej, ko bi zapustil Rim, žalil dolžnosti svoje takó zoper domovino kakor zoper Boga.“ — No, „Riforma“ se lahko potolaži. Sveti Oče bo storil to, kar se bo moralo zgoditi, in nanj ne bo vplivalo niti pretenje niti tugovanje „Riforme“ in onih, ki se zanj skrivajo. Kaki farizeji pa so ljubi liberalci, razvidi se iz tega, da se Crispijevem ježe lasje pred „nepoštenimi“ vojskami. Tudi znajo ti ljudje biti pobožni in bolj papeški, nego papež sam — če jim to velevalo njihove koristi. Prosto-zidarski list govori o dolžnostih zoper domovino in Boga! Navodilo, po katerem bo postopal sv. Oče v tej kakor vsaki zadevi, oprto je na božja načela pravice, resnice in vesti, načela, o katerih imajo prostozidarji le malo ali nič pojma. Kar pa se tiče razkolništva mej italijanskim duhovništvom, treba je pomisliti, da je težko najti duhovnika, ki bi bil pristaš „Riforme“, in če je kdo tak, cerkev ne bo zgubila ničesa — če tudi očitno prizná, da je pred svetom to, kar je bil poprej že v srci — razkolnik.

gradove podreti, plemiče same pa podaviti, kjer jih dobé.

Da je bilo to kakor ogenj v slamo, razume se samo ob sebi, in v kratkem času podrla in požgala je razdivjana druhal na stotine gradov in samostanov, prebivalce pa krvoločno pomorila; ob enem pričela je tudi pleniti, kjer je le za količjak premoženja vedela. Sedaj je bil prekucuhom pravi čas, da skličejo vso državo pod orožje v narodno stražo, in sicer z zvijačo, za katero jih hujskači celega sveta še dandanes lahko zavidajo. Jednega in tistega dne in skoro povsod ob tisti uri razširili so po vsem Francoskem vest, da se nad 4000 roparjev vasém in mestom bliža. Strah vsled te laži je bil tolik, da je po mestih in vaséh vse križem drlo. Najzadnja hribovska vás trepetala je prav tako pred napovedanimi — če prav izmišljenimi — roparji, kakor katerokoli mesto. Večja mesta postavila so dvajset do trideset tisoč oboroženih, ki so šli razbojnikov iskat. Našli sevda niso ničesa, pariški dohtarji so pa vendarle svoj namen dosegli; spravili so namreč vso državo v strah in trepet ter ob enem pod orožje Zmešnjave je bilo čedalje več.

(Dalje sledi.)

V Srbiji se pripravljajo novi dogodki. Kakor znano, povrnil se bo jutri kralj Milan v Belgrad. Vsi poluuradni listi se trudijo dokazati, da bo prišel le kot zasebnik, ker hoče le nekatere naredbe ukretni gledé vzgoje mladega kralja Aleksandra. Toda temu svet malo verjame, kajti Milanova navzočnost v Belemgradu ima gotovo svoje politične vzroke. Pokazalo se bo, ali se hočejo Srbi še pokoriti volji svojega bivšega vladarja. Ristić se je odtegnil temu boju ter bo iz topline mirno opazoval, ali bo premagal Milan radikale, ali pa radikalec Milana. Njemu je morda vse eno. Gotovo kralj Milan že danes spoznava, kakó prav je imel naš cesar Franc Josip I., ko je imenoval njegov odstop „obžalovanja vreden sklep“. Ruski listi jakó ljubeznjivo svetujejo Milanu, naj ne hodi v Srbijo, ker je jako vprašavno, v koliko bodo pri sedanjih razmerah ministri in regentje priznavali njegovo pravico gledé vodstva pri sinovi vzgoji. Bivšemu vladarju bo morebiti bivanje v prestolnici postalo neznosno. Vzlic temu pa bo prišel kralj, ker dohaja iz Belegagrada vest, da so opazili pri kralju Aleksandru nedvojna znamenja melanholije. Osebe iz njegove okolice pravijo, da so ga velikokrat našli, ko se je bitko jokaj. Čudež to tudi ni pri kronanemu otroku, ki v svojih mladih letih že občuti trnje vladarske krone ter se čuti sredi kraljevskega blišča popolnoma osamljenega, brez starišev, brez sorodnikov.

Bolgarske oblasti v Trnu so naznanile ministru notranjih zadev, da se ob meji na srbskih tleh snujejo krđela z namenom, da bodo planila v Bolgarijo. Vsled tega je minister trnskega prefekta pozval, naj povabi srbske vojne oblasti k skupnemu delovanju zoper napominane čete.

Ruska vlada je upravi ruskih južno-zapadnih železnic zaukazala, da mora zgraditi poleg prvega še drugo natirje na progi Birsula-Brest-Litovsk. Brest-Litovsk je najsilnejša trdnjava ob ruski zahodni meji in jako važna zvezno-železniška postaja. — Boj zoper nemški jezik in protestantizem se neprestano in odločno bije v vzhodno-morskih provincijah. V tem oziru sta z nova izšli dve postavi. Prva določuje, da se mora na vseh zasebnih nemških srednjih šolah uvesti rusčina kot učni jezik, druga pa prepoveduje luteranski cerkvi vsako vdeležbo pri misijonstvu v provincijah in izvan njih.

Nemški cesar se bo pri prihodnjih velikih vajah 7. in 10. vojnega kora osebno prepričal o stanju poštarstva z golobi in njegovimi koristmi za vojaške namene. Na gradu Springe pri Hanovru, kjer bo imel cesar od 18. do 21. dne septembra svoje glavno bivališče, vredilo se bo razširjeno poštno golobje službovanje z mesti Hanover, Brunšvik, Hildesheim, Osnabrück, Hamm in Gütersloh; vsakega teh mest pošta bo cesarju poslala na razpolaganje dvajset do petindvajset svojih v ta namen vzrejenih golobov.

Od kod dobiva Boulanger denar, to je sedaj vprašanje, s katerim se z nova bavi francosko časopisje. „Estafette“ odgovarja na to, da je imel njen sotrudnik nastopni pogovor z nekim bonapartovcem, ob enem pa odločnim pristašem generalovim: „Povejte mi vendar, od kod pride toliko denarja?“ — „Večinoma iz Novega Yorka in skoraj izključno le od gospoda Mackay-a. Gordon Benett in nekateri prijatelji Boulangerjevi storé sicer svoje, toda prav za gotovo vém, da daje Mackay skoraj vse.“ — „Kaj pa Mackay pri tem zasleduje? Naj je človek še takó bogat, pri takih troških je treba pa vendar posebnega zanimanja.“ — „O tem Vas ne morem podučiti. Res je, da je Mackay zeló pri tem interesovan, toda tajnost ni samó moja. Ta kupčija je za Mackay-a toli važna, da je pripravljen izdati nadaljnih deset milijonov za prihodnje volitve, čeravno je že izdal ravno toliko. Denar leži že v banki. Te žrtve niso nikakor toli velike v primeri z vspehom, kateri si obeta Mackay.“ — Izvolite Boulangerjeva v Nord-departementu je stala 600.000, ona v Parizu dne 27. januarja t. l. eden milijon 200.000 frankov. Boulanger je za trdno sklenil, da bo tudi zanaprej ostal pri dosedanjem „ameriškem receptu“.

Obravnave mejnarodnega delavskega shoda v Parizu so v toliko dozorele, da so postale nekatere želje že sklepi. Shod je skoraj enoglasno potrdil predlogo, da se odpravijo stalne vojne, določi splošnji delavski čas osem ur in popolna enakopravnost ženskega dela gledé plačila. Dalje se je sklenilo, da se bodo dné 1. maja 1890 v vseh državah po celem svetu priredile izjave na korist izvedbe teh sklepov ter v tem smislu pozvale vse vlade. Francoski delavci so pri tem predlagali, naj se ob enem s temi izjavami prične tudi splošen štrajk, toda shod je ta nasvèt z veliko večino odklonil. Gledé resolucije za splošno pomilôščenje se je izjavil Liebknecht, da Nemci ne bodo pri tej točki glasovali, ker smatrajo nemški socialisti zahtevo gledé amnestije za bojazljivost.

Izvirni dopisi.

Z Gorenjskega, meseca julija. (Iz učiteljskih krogov.) Kakor druga leta, tako je tudi letos razpisan vino- in sadjerejski tečaj za ljudske učitelje na vino- in sadjerejski šoli na Grmu. Znano je, da se tu o velicah počitnicah — avgusta meseca — podučuje 14 obiskovalcev v vinoreji in kletarstvu, v sadjereji in v splošnem kmetijstvu, obsežajočem ob-

delovanje polja, gnojeznanstvo, živinorejo in travništvo. Gotovo je pridobitev teh znanosti jako potrebna posebno za one ljudske učitelje, kateri delujejo na deželi, vzlasti, ker se jim na učiteljski ponuja dovolj prilike, da bi se mogli v teh strokah — če ne temeljito vsaj v glavnih točkah — izobraziti. Da torej visoki deželni zbor kranjski vsako leto v ta namen žrtvuje svoto 400 gld. in s tem po ljudskih učiteljih pospešuje razvoj in povzdigo vinarstva in sadjerejstva naše dežele — gotovo je to plemenito misleče in splošnega priznanja vredno ravnanje.

Vsaka stvar ima rada svojo senčno stran. I ta naprava nij brez nje. Da se nedostatnost, katera se je tu gotovo brez vednosti visokega deželnega zbora utihotapila, odstrani, zato naj služijo sledeče vrstice.

Kakor sem iz ust mnogokaterega obiskovalca sadjerejskega tečaja na Grmu in poprej na Slapu čul in tudi časopisi so nam to vest prinašali — naučijo se ljudski učitelji v tem zavodu v njim odmerjenem času toliko, da so za naše razmere — kot pospešatelji vinoreje in sadjereje na deželi — dovolj teoretično in v še večji meri praktično korenito dovolj izobraženi v gori navedenih predmetih, tako, da potem morejo lahko vsak na svojem službenem mestu v občno korist plodonosno delovati. In mnogo praktičnih slučajev potrjuje ta izrek.

Ta vino- in sadjerejski tečaj obstoji vže nekoliko let; menim, da ne rečem preveč, ako trdim vsaj deset let. Naša dežela izdala je za njega delovanje in obstoj vže precejšnjo svoto in v njem izučilo se je že precejšnje število ljudskih učiteljev.

Ker v tem tečaju vsak obiskovalec deželo primeroma mnogo stane, kajti on dobi poleg brezplačnega poduka prosto stanovanje, hrano in še potnina tja in nazaj se mu povrne, — zatorej je za njo precejšnja izguba, ako se potem tak obiskovalec ne pokaže dejanjsko delavnega s tem, da v šoli in v šolskem vrtu praktično in teoretično ne porabi tega, kar se je v tem zavodu naučil, in nehvaležnika bi ga morali zvati.

Razmere na deželi so vendar včasih jako čudne, da rabim najmilejši izraz, neugodne in se ne dajo niti z dobro voljo, niti s prošnjami predurati. Ravno take so po nekod i v tej zadevi; ker pa je pisalec teh vrstic ravno na več mestih take opazil, ravno kar se tiče te stvari, zato meni, da ne bi škodilo, ako bi merodajne kroge na nje opozoril:

Pripetilo se je na nekaterih večrazrednicah, da je visoki deželni odbor poslal kojo na njej službojočo učiteljsko moč ravno na vino- in sadjerejski tečaj, da bi se tam naučila v njem predavanjih predmetov v nadi, da bode potem izvežbani učitelj prišedši nazaj na svojo službeno mesto za povzdigo vinarstva ali sadjerejstva v šoli, seveda pri odraslih učencih in v šolskem vrtu, v prvem teoretično, v drugem praktično, deloval. Zlasti, da bode z vzglednim šolskim vrtom, s pridnim vzgojevanjem sadnih dreves veselje do te stroke pri priprostem ljudstvu vzbudil in posnemanje dosegel. Vsak trezno misleč človek pričakoval bi kaj takega. Toda, akopram se je govorilo, da je isti z dobrim vspehom tečaj dovršil, o njegovem poznejem delovanju ni v šoli ni v šolskem vrtu ni ne sluha ne duha. Šolski vrt ostal je i pozneje v oskrbovanju šolskega vodje, kateri „praktičen“ moč uporablja ga najrajši in najbolj „praktično.“

Kje je vzrok tej neveseli prikazni?

Zatrjevalo se mi je od več obiskovalcev vino- in sadjerejskega tečaja, da njim tam tako veselje do teh predmetov ucepijo in njim tako zelo močno na srce položijo, naj pridobljene nauke tudi dejanjsko uporabijo, da torej ni misliti, da bi tak obiskovalec le iz slabih nagibov zadobljene vednosti zanemarjal. Vzroki tej neveseli prikazni tiče v tem, da tak izobražen učitelj ne dobi pozneje ne prilike, da bi teoretično podučeval, niti ne dobi šolskega vrta v oskrbovanje, da bi tam mogel praktično izvajati, kar se je naučil v prid občini in v prid učeči se mladini. Zakaj?

Ker je več taci slučajev, ko se šolski vrt in sploh vse podučevanje o kmetijstvu na nekojih večrazrednicah zanemarija, akopram na njih delujejo učitelji, ki so vino- in sadjerejski tečaj obiskovali. Ker gotovo le-ti niso vzrok temu, želeti bi bilo, da bi se merodajni krogi za to stvar v interesu povzdige vino- in sadjereje zanimali ter bi potrebno ukrenili, da povsod, kjer je v kmetijstvu izvežban učitelj, on dobi šolski vrt v oskrb in pa tudi v šoli ta predmet podučuje. Da se to doseže — ta namen imajo te vrstice. Sadjerejec.

Iz Dalmacije, 14. julija. Kakor pri Vas, tako so se tudi pri nas že zvršile volitve poslancev v deželni zbor. Sedaj smo zopet mirni za nekaj let. Volilno gibanje po Dalmaciji je vzbudilo mnoge duhove, za katere prej niti nismo znali. Mnogi „duševni“ goliči so zapustili svoja gnezda, ne da bi jim perje naraslo, a nekateri so zopet dobili Ikarove peruti, ki se jim bodo lahko v najodločnejšem času polomile, in se jim bode zgodilo, kakor neposlušnemu sinu Dedalu, ki je prezrl opomine očeta svojega, približal se odveč solncu in plačal svojo drznost.

Zmagala je v istini narodna stranka v Dalmaciji, kjer je postavila svoje kandidate, razun v Dubrovniku, ki se je doslej vedno pokazal zavestnega svojega hrvatskega značaja. Sedaj pa so vsled izdajstva nebrače Srbu, ki so podali roko „italijanašem“, nego da se sporazumé z jednokrvnimi brati, podlegli hrvatski kandidatje nasproti Srbom in Italijanom. Vsled tega ni ostal hrvatski narod in ni mogel ostati zadovoljen.

Na eni strani so se značajni in neupogljivi poslanci kot Bulić in Masovčić odrekli svojim kandidaturam, ker niso mogli pošteno zmagati; na drugi strani pa so propali značaji, pogumni Hrvatje, ki se ne klanjajo vsakemu in bi se odločno uprli poitalijančevanju in ponemčevanju, ki bi ne hlepili za zlatim in srebrnim križcem, ki bi v najnevarnejšem času znali in hoteli svojo osebnost žrtvovati narodnim koristim. Odstop onih in propad teh ne more razveseliti trezno mislečih rodoljubov, ki s prevelikim strahom gledajo v našo bodočnost. Ne čudite se, ako ta pot isti narodnjaki niso zadovoljni sami seboj.

Rad bi Vam naše razmere naslikal z najlepšimi barvami, ko se ne bi zadnji čas na našem nebu prikazale neke prikazni, ki pravemu rodoljubu napeljujejo srce z največjo žalostjo, ko vidi, kako je oslabela nekoč toli živahna narodna stranka v Dalmaciji. Brezmejna slavo-hlepnost za poslaniški stol je ta pot provzročila veliko, nenadomestno zgubo narodne misli pri nas. Prodan, Politeo, Vidović so propali!! Kdor le količkaj pozná te vrle može, mora obžalovati današnje naše stanje, vsled katerega jim je bilo nemogoče prodreti, akoravno ni nihče dvomil o njihovi zmagi. Javno mnenje o imenovanih rodoljubih ne more biti boljše, nego je. To morem z vso pravico trditi, da bi ravno ona trojica dala življenje našemu zboru, ki je brez njih nekako pomanjkljiv, nepopoln. Oni bi bili kakor duša, pravi motori važnejših vprašanj. Vsakdo se je radoval njihove zmage in spe, kakor je vsacega iznenadila vest, da so pali kot žrtve prevare, agitacije in samovolje. Upanje imamo, da je bil to zadnji slučaj v domači zgodovini, ki to četrtoletje ni zabeležila enake zgube v času, ko smo potrebovali neustrašenih boriteljev za hrvatsko misel, ki se polagoma zgublja. Ako pojde tako naprej, ne moremo pričakovati boljše prihodnosti.

Pri nas hočejo doseči slogo med Hrvati in nekaterimi domišljavimi Srbi, o katerih znamo, kdaj so počeli svoje delo v Dalmaciji. Hvalimo idejo bratske sloge; a taka pri nas nima smisla. Kaj hoče Srb od nas? Vse, čemur se pri nas ne moremo odreči. Ta „sloga“ skuša izkoreniniti hrvatsko ime v hrvatski zemlji; a temu se bomo, kakor nam dolžnost nalaga, upirali. In tako dolgo ne bode mir. Na žalost imamo popustljivce v tej stvari, ki jim je povsem postala indiferentna. In ravno vsled tega obžalujemo, da poleg vatrehih Bulića in Perića ne bode sedela ona trojica, kateri bi bilo gëslo: Bog in Hrvatska!

Hrvat iz Dalmacije.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

IV. Gospod zbornični svètnik Anton Klein poroča o pravilih zadruga vseh obrtnikov v občini kamnogoriški. Ces. kr. deželna vlada poslala je ta pravila trgovski in obrtniški zbornici, da se izreče o njih.

Pravila so se natančno pregledala ter se je odsek preveril, da se v tej obliki ne mogó priporočati c. kr. deželni vladi v potrjenje.

Zadruga se je sicer ozirala na zakona z dné 15. marca 1883 in 8. marca 1885, toda vsprejela je tudi določila, ki se ne vjemajo z zakonskimi določili. N. pr. v § 1. pod črko h) določilo, da je zadrugi namen, skrbeti za obolele zadrugnike, ne vjema se s § 121. zakona z dné 15. marca 1883 in z ukazom visokega c. kr. trgovskega minister-

stva od 4. maja 1884, šte. 12.424, kateri določa, da obrtni gospodarji ne morejo biti člani bolniške blagajnice. Dopusčeno pa je, da si ustanove svojo bolniško blagajnico, za katero je pa treba posebnih pravil.

V § 4. je sprejeto določilo, da sme zadrugni odbor določati od treh do treh let sprejemnino, kar se ne vjema s § 126 in § 129 b, ki določata, da ta pravica spada v področje zadrugnega zbora.

V § 8 pravil izostalo je določilo, da tudi tedaj kdo prestane biti zadrugni član, ko mu oblastvo vzame pravico do obrta (§§ 57 in 138 obrtnega zakona). To določilo pa je tako važno, da je treba sprejeti je v pravila.

V § 11 pravil sprejela so se določila, katera so v §§ 85 in 86 obrtnega zakona dokaj jasneje izražena.

V § 12 sprejela so se določila, katera se ne vjemajo z določili §§ 77 in 87 obrtnega zakona.

§ 15 pravil ni tako sestavljen, kakor zahteva § 119 a obrtnega zakona. Vrhu tega je zadruga izpustila več določil v pravilih, katera spadajo v pravila, in vidi se, da se je le premalo ozirala na osnovna pravila, ki jih je visoko ministerstvo sestavilo ter jih trgovska in obrtniška zbornica izdala v slovenskem jeziku.

Odsek je preverjen, da je dokazal zadostno, da se pravila ne morejo potrditi, in nasvetuje le:

„Slavna zbornica utemelji naj v svojem poročilu do visoke c. kr. deželne vlade, zakaj ne more priporočati pravil obrtne zadruge v Kamnigoric v potrjenje.“

Predlog je bil sprejet.

V. Gospod zbornični svètnik Jernej Žitnik poroča, da je slavna c. kr. deželna vlada poslala zbornici predloženo premembo § 4. pravil svobodnih in dopuščenih obrtov v Radečah.

Po § 4. teh pravil mora vsak član, ki na novo stopi v zadrugo, plačati 1 gld. sprejemnine, katera se sme s privolitvijo načelnštva plačevati tudi v obrokih. Zadruga je pa v zadrugnem zboru dne 27. decembra 1888 sklenila, da je sprejemnino zvišati na 5 gold.

Vzrok temu je, da zdaj malone vsak vzame obrtni list, četudi nima toliko, da bi mogel davek plačevati. Taki obrtniki delajo navadno dolgove ter tako ne le sami sebi, ampak tudi drugim delajo škodo, ki dobé zelo težko pomočnike. Ko bi se sprejemnina povikšala na 5 gold., opomogla bi si zadruga blagajnica ter bi si marsikdo premislil vzeti obrtni list.

Po zadrugnem sklepu glasil bi se dotični odstavek § 4. tako: „Vsak član, ki na novo vstopi v zadrugo, mora plačati 5 gld. sprejemnine, katera se sme s privolitvijo zadrugnega načelnštva plačevati tudi v obrokih.“

Ces. kr. okrajno glavarstvo ne priporoča potrditve premembe § 4., ker so mali obrtniki večinoma ubogi in še sedanjo sprejemnino le težko plačujejo. Ako bi se povečala, bili bi le prisiljeni izvrševati obrte brez obrtnega lista, in to bi obrtnikom in tudi zadrugi nič ne koristilo. Skoraj se sme soditi, da s tem povečanjem hoté dosedanji člani zadruge, kateri so plačali malo sprejemnino, zabraniti, da bi drugi ne mogli z njimi tekmovali.

Odsek se je s stvarjo natanko bavil ter se prepričal, da je v celem sodnem okraju radeškem obrtnost le mala in cela zadruga šteje le malo nad 110 članov, od katerih le eden plačuje nad 4 gl. 20 kr. pridobitnega davka, blizu 30 po 4 gold. 20 kr. in okoli 80 pa po 2 gld. 10 kr. brez doklad.

Iz tega se lahko sklepa, da ni pričakovati velikih obrtnikov, ampak le malih, ter sprejemnina, katera bi presegala davek nad dvakrat, bila bi vendar previsoka in bi v resnici ovirala nastop novih obrtov. To bi bilo pa tudi krivično, ako bi dosedanji člani štirikrat manj plačevali, nego pa novi.

Odsek se torej ne more sprijazniti s premembo pravil in nasvetuje: „Slavna zbornica naj se v svojem poročilu do c. kr. deželne vlade izreče v zmyslu tega poročila.“ — Predlog je bil sprejet. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

(Gosp. deželni predsednik baron Winkler) je šel na daljši odpust na Gorenjsko.

(Iz Zagorja) se nam poroča: Delavci v premogovih jamah so ustavili delo. Zahtevajo, kar je lahko umevno, povišanje plače. Razburjenost je sicer velika, a neredov ni. — Umrli je včeraj za kozami občinski tajnik g. Franjo Ferjančič, bivši okrajni

narednik v Litiji. Pokojnik je bil rodom Idrijsčan. N. v. m. p.! — Iz družega vira se poroča, da je včeraj ob 10. uri dopoldne okoli 700 delavcev ustavilo delo in odposlalo deputacijo do vodstva z zahtevo, naj se jim plača zviša in čas skrajša od 12 na 8 ur. Ravnateljstvo ni obravnavalo z delavci, ker je moralo dobiti prej navodila od upravnega sveta na Dunaji. Delavci so sicer mirni in so sami ponudili 48 mož za stražo. — Tudi v Trbovljah in Hrastniku vré med delavci. Doslej nimamo natančnejših poročil.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda v Mokronogu) je izvolila v svojem zadnjem letnem obnem zboru sledeče načelnštvo: Predsednikom Matijo Pintarja, kapelana v Št. Rupertu, namestnikom Ljud. Goljo, c. kr. sodnika v Trebnjem; tajnikom Ivana Levca, učitelja v Mokronogu, namestnikom dr. Alojzija Homana, zdravnika v Trebnjem; blagajnikom Frana Fišerja, c. kr. notarja v Mokronogu, in namestnikom Ivana Pleškovića, c. kr. poštarja v Mokronogu. Na glavnem zboru zastopal bode podružnico bl. gosp. c. kr. notar Fran Fišer.

(Odbor „Slovenskega pevskega društva“) n. znanja, da pevska slavnost v Celji dné 4. avgusta ne bode preložena, ampak ostane na napovedani dan. Odbor si je prizadeval, da bi bil ustregel izrečni želji mnogih ljubljanskih rodoljubov in društev, naj bi se z ozirom na sestanek in veselico v Divači, kakor tudi z ozirom na Levstikovo slavnost dné 11. avgusta, naša slavnost preložila na 1. dan septembra. — Glavni vzrok, da se to ni moglo storiti je, da najeta vojaška godba 1. septembra kakor tudi sploh v prvi polovici septembra zaradi vojaških vaj ne more sodelovati, druge godbe pa odbor za prvi september tudi ni mogel dobiti. — Jako obžalujemo, da iz napominanega vzroka ne moremo ustreči želji Ljubljancev, ki bi bila v prid društvu in v dosego najsijajnejše slavnosti, kojo je naše društvo priredilo v teku petih let. — Znana je požrtvovalnost Ljubljancev za narodne veselice, posebno še za večje narodne slavnosti na Štajerskem. Na to njihovo požrtvovalnost opiramo se tudi danes s prepričanjem, da nas navzlic mnogim slavnostim v svoji ožji domovini, navzlic isti dan vršečemu se sestanku mnogih narodnih društev v Divači, počasti s svojim prihodom mnogo ljubljanskih rodoljubov, pevcev in odposlancev narodnih društev. — Navdušenost štajerskih Slovencev za pevsko slavnost naj Vam bo porok izredno prijateljskega sprejema in slovanske gostoljubnosti. — Torej na mnogobrojno svidenje!

(Gospod Gangl,) ki je naredil model Vodnikovega spomeniku, odpeljal se je v nedeljo v Djakovo, kamor ga je pozval vladika J. Strossmayer, da naredi neko kiparsko delo za katedralo.

(Službe veroučiteljev) so pričetkom šolskega leta 1889/90 na nastopnih meščanskih šolah dunajskih razpisane: 1. na dekliški meščanski šoli III., Hörneggasse 12; 2. na dekliški meščanski šoli IV., Schaumburggasse 7; 3. na dekliški meščanski šoli IV., Starhemberggasse 8; 4. na dekliški meščanski šoli V., Bachergasse 14; 5. na dekliški meščanski šoli V., Castellgasse 21; 6. na dekliški meščanski šoli VI., Stumpgasse 56; 7. na dekliški meščanski šoli VII., Zieglgasse 49; 8. na dekliški meščanski šoli VIII., Zeltgasse 7; 9. na dekliški meščanski šoli IX., Glasergasse 8; 10. na dekliški meščanski šoli IX., Glasergasse 8; 11. na dekliški meščanski šoli X., Eugengasse 30/32; 12. na dekliški

meščanski šoli X. Erlachgasse 31/33; 13. na dekliški in dekliški meščanski šoli X., Herzgasse. — Plača znaša na leto 900 gld. s starostno doklado letnih 50 gld. in sistemizovano stanarino 270 gl. Prošnje do dné 9. avgusta 1889. Vložé naj se potom predstavljene šolske oblasti pri okrajnem šolskem svetu dotičnega dunajskega okraja. Prošilci, ki so že v šolski službi, priložiti morajo dokaze o starosti, avstrijskem državljanstvu, o dosedanjem službovanji in spričevala višjih verskih oblastev o zmožnosti, nedefinitivno nastavljeni pa poleg tega spričevalo c. kr. ali okrajnega zdravnika o popolnem zdravju. Na pozneje vložene ali nezadostno podprte prošnje se ne bode oziralo.

(Iz Trsta) se nam poroča: Policijski vodja Pichler je šel na odpust; govori se, da pojde tudi za g. Pretisom. — Poštni asistent Rotarović, ki je bil v Genovi zaprt in o katerem se je govorilo, da je v nekaki zvezi s tatvino na tržaški pošti, je sedaj zopet izpuščen. — Minoli teden je stotnik Hübl od generalnega štaba ogledaval železnice na Primorskem. — Listu „La Venezia“ je vsled ministrskega odloka odvzet poštni debit.

(Vabilo) k rednemu obnemu zboru podružnice ajdovske z okolico, koji bode dné 28. t. m., to je v nedeljo v prostorih delavskega podpornega društva ob 4. uri popoldne. Ker je na dnevnem redu volitev novega načelnštva ter poročilo o delovanji društva, pričakujemo najobilnejše vdeležbe. Pristop imajo udje ter prijatelji društva.

Odbor.

(Ogenj.) Iz Kranja se poroča, da je dné 19. t. m. posestniku J. Čebašku v Prebačevem pogorela kolarnica z bližnjim hlevom. Škode je 600 gld., posestnik je bi zavarovan za 300 gld. Poleg tega je ogenj uničil hišo in gospodarsko poslopje Elizabeti Staré ter ji napravil škode do 2000 gld. Zavarovana je bila za 1400 gld.

(V dalmatinskem deželnem zboru,) ki se je v soboto pričel, je deželni glavar conte Vojnović izrazil nado, da se bode v kratkem gradila železnica Knin-Noví, ki bode za Dalmacijo velike koristi.

Telegrami.

Celje, 23. julija. Po silovitej borbi kakoršne še ni bilo, zmagala pri občinski volitviceljske okolice narodna stranka v drugem razredu z 48 proti 46 glasovom ter s tem dobila večino v občinskem zastopu, navdušenje volilcev neopisno.

Pariz, 24. julija. „Republique Francaise: Komisija državnega sodišča bo v soboto zoper Boulangerja in tovariša izdala ukaz, s katerim bodo Boulanger, Rochefort in Dillon izgubili državljanske pravice in se potem takem tudi ne bodo smeli več voliti. Njihovo premoženje se bo sekvestrovalo. List zahteva, naj se takoj zbere vojno sodišče, ki bi obsodilo Boulangerja zaradi prelomljenih dolžnostij.

Carjigrad, 23. julija. Milan je odpotoval. Sira, 22. julija. Vstajniki na Kreti so pregnali oblastnijo v Vimosu in Cidoniji ter sežgali arhive. Položaj se je shujšal. Ko bi Turčija ne dovolila preosnov, bati se je zveze strank, ki bi zahtevala prilastitev z grške strani.

London, 23. julija. Po poročilu odseka spodnje zbornice se je v dotacijski zadevi kraljica odpovedala pravici, da bi od parlamenta zahtevala dotacijo za druge vnuke, nego za otroke princa Waleskega.

Arzum, 22. julija. V Kavkazu blizu turške meje je zbranih 80.000 ruskih vojakov ter še vedno nova krdela dohajajo.

Umrli so:

21. julija. Amalija Bizjak, mestna uboga, 38 let, Karlovska cesta 7, jetika.

V bolnišnici:

20. julija. Marija Korošec, tesarjeva hči, 18 mes., akuten katar v črevih.

20. julija. Urša Pustavrh, delavka, 38 let, jetika.

Tujci.

20. julija.

Pri Južnem kolodvoru: Füssig z Dunaja. — Iskra iz Trsta. — Mamel z Reke.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
22	7. u. jut.	734.3	16.6	sl. svzh.	megla	0.00
	2. u. pop.	733.4	20.3	"	jasno	
	9. u. zveč.	733.1	21.6	sl. szap.	del. oblak.	
Srednja temperatura 21.5°, in 1.9° nad normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

23. julija.

Papirna renta 5 % po 100 gl. (s 16 % davka)	83 gl. 80 kr.
Srebrna " 5 % " 100 " " 16 % " "	84 " 80 "
5 % avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 70 "
Papirna renta, davka prosta	99 " 75 "
Akcije avstr.-ogerske banke	907 " "
Kreditne akcijske	303 " 75 "
London	119 " 25 "
Srebro	" " "
Francoski napoleond.	94 " 75 "
Cesarski cekini	5 " 64 "
Nemške marke	58 " 25 "

Visokošolec sprejme čez počitnice službo

instruktorja,

prilavljatelja na skušnje ali popotnega spremljevalca za prav nizko plačilo.
Kdo? pové vredništvo.

Službo cerkvenca

nastopiti želi 22leten mladeneč, ki je že več let to službo na manjši župniji opravljal.

Natančneje se izvé pri g. župniku pri sv. Jakobu ob Savi. (3-2)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Brata Eberl,

izdelovalec oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

na Frančiškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Bleibüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (14)

Cenike na zahtevanje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Diseldorfske oljnaté barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semeniščno poslopje). Filijala: Slonove ulice 10-12

priporočata slikarjem, dijakom, stavbenim in pohištvenim mi-zarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilniške zastoj in franko.

Oljnaté barve v ploščevinastih pušicah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalec, po znižanih cenah; v dežah od 25 klgr. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.

Specijaliteti: Firnež iz kranjskega lanenega olja.

Specijaliteti: Ultramarinmodra in zelena barva.

Vrelec „Carinthia“,

alkalična kiselica,

nahajajoča se poleg gradú Hagenegg na Koroškem, odlična krepčilna pijača, katera se zlasti radi močne vsebine lithija (Lithion) priporoča kot zdravilo proti boleznim v ledjih in v mehurji, ker jih večinoma prepreči ali celó odstrani itd.

Glavna zaloga je v Železni kapli (Eisenkappel) na Koroškem, od tod se (pošta v Kapli) razpošilja ta kiselica v svet; za Kranjsko in Istro zalaga gosp. Miha Kastner v Ljubljani. (11)